EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.7.2017
COM(2017) 373 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Inledande översynen av genomdrivandeförordningens tillämpningsområde

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Inledande översynen av genomdrivandeförordningens tillämpningsområde

Den 15 maj 2014 antog Europaparlamentet och rådet genomdrivandeförordningen[1] vilken ger Europeiska unionen ett regelverk för att hävda och försvara de rättigheter den åtnjuter enligt internationella handelsavtal på ett snabbt och effektivt sätt och i enlighet med Lissabonfördraget och unionens internationella förpliktelser.

Genomdrivandeförordningen säkerställer att Europeiska unionen kan hävda och försvara sina rättigheter enligt internationella handelsavtal genom att anta handelspolitiska åtgärder:

— som tillfälligt upphäver medgivanden eller andra skyldigheter enligt WTO-avtalet eller enligt andra internationella handelsavtal, inklusive regionala och bilaterala avtal, efter utslag i handelstvister i enlighet med sådana avtal, och

— som vidtar motåtgärder i fråga om medgivanden eller andra skyldigheter, genom att utöva sin rätt enligt WTO-avtalet om skyddsåtgärder eller tillhandahållandet av skyddsåtgärder i andra internationella handelsavtal för att hantera en skyddsåtgärd som tillämpas av en WTO-medlem, eller genom att utöva sin rätt enligt artikel XXVIII i Gatt för att reagera på ändringar av medgivanden som tillämpas av en WTO-medlem.

I genomdrivandeförordningen ges kommissionen befogenhet att anta sådana handelspolitiska åtgärder genom genomförandeakter inom varuhandeln, genom att införa eller höja tullar eller kvantitativa begränsningar på import eller export och på området offentlig upphandling. Den ger däremot inte kommissionen befogenhet att anta sådana handelspolitiska åtgärder genom genomförandeakter inom tjänstesektorn eller immaterialrättsområdet.

Genomdrivandeförordningen kräver att kommissionen ser över tillämpningsområdet för de handelspolitiska åtgärder som den har fått befogenhet att anta genom genomförandeakter[2]. Kommissionen måste genomföra en sådan översyn i två steg.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 654/2014 av den 15 maj 2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler och om ändring av rådets förordning (EG) nr 3286/94 om fastställande av gemenskapsförfaranden på den gemensamma handelspolitikens område i syfte att säkerställa gemenskapens rättigheter enligt internationella handelsregler, särskilt regler som fastställts av Världshandelsorganisationen (WTO)

[2] Artikel 10 i genomdrivandeförordningen.

Senast tre år efter antagandet för första gången av en genomförandeakt eller senast den 18 juli 2019, beroende på vilken dag som infaller först, ska kommissionen se över genomdrivandeförordningens tillämpningsområde, särskilt när det gäller de handelspolitiska åtgärder som får antas. Inom samma tidsfrist ska kommissionen se över hur förordningen genomförts och rapportera sina slutsatser till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen kommer att göra en sådan slutlig översyn och rapportera sina resultat till medlagstiftarna inom den överenskomna tidsfristen.

Under tiden ska kommissionen senast den 18 juli 2017 göra en översyn för att överväga ytterligare handelspolitiska åtgärder på tjänsteområdet, bland annat granska ett visst antal aspekter som förtecknas i artikel 10.2 i genomdrivandeförordningen och rapportera sin inledande bedömning till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen har utfört en sådan inledande översyn och dess utvärdering sammanfattas nedan.

I sin inledande översyn av genomdrivandeförordningen har kommissionen undersökt: i) den internationella utvecklingen med avseende på det tillfälliga upphävandet av andra skyldigheter enligt allmänna tjänstehandelsavtalet (Gats), ii) utvecklingen i Europeiska unionen med avseende på antagandet av gemensamma bestämmelser för tjänstesektorer, iii) ändamålsenligheten i eventuella ytterligare handelspolitiska åtgärder som ett medel för att hävda unionens rättigheter enligt internationella handelsavtal, iv) de tillgängliga mekanismerna för att säkerställa ett praktiskt genomförande, på ett enhetligt och effektivt sätt, av eventuella ytterligare handelspolitiska åtgärder avseende tjänster, och v) konsekvenserna för tjänsteleverantörer som är verksamma i Europeiska unionen vid tidpunkten för antagandet av genomförandeakterna enligt denna förordning.

På grundval av sin första bedömning, och för närvarande, avser kommissionen inte att föreslå någon förlängning av bemyndigandet enligt genomdrivandeförordningen att anta även handelspolitiska åtgärder inom området för tjänster. Detta beror på att kommissionen sedan det att genomdrivandeförordningen trädde i kraft den 15 maj 2014 inte har konstaterat någon ny utveckling som skulle kräva en sådan förlängning av bemyndigandet.

För det första har kommissionen inte konstaterat någon ny utveckling på internationell nivå vad gäller det tillfälliga upphävandet av medgivanden eller andra skyldigheter enligt Gats. Kommissionen har undersökt huruvida några WTO-medlemmar har begärt tillstånd från tvistlösningsorganet (DSB) i WTO för att vidta motåtgärder på tjänsteområdet. Från och med den 15 maj 2014 har WTO-medlemmar anmodat DSB om bemyndigande att vidta motåtgärder i fem tvister: *Colombia – Textiler*, *Indien – Jordbruksprodukter*, *USA – Tuna II (Mexiko)*, *USA – COOL (Mexiko)*, och *USA – COOL (Kanada)*. Inget av dessa anmodanden om bemyndigande från DSB att vidta motåtgärder lämnades in av EU eller rör handel med tjänster enligt Gats.

För det andra har kommissionen inte konstaterat någon ny utveckling inom Europeiska unionen med avseende på antagandet av gemensamma bestämmelser för tjänstesektorer som kan ändra slutsatsen att det, i detta skede av EU-rättens utveckling, är lämpligt att

fokusera på andra områden än tjänster vid tillämpningen av kommissionens bemyndigande att anta handelspolitiska åtgärder enligt genomdrivandeförordningen.

Den 16 maj 2017 meddelade Europeiska unionens domstol sitt yttrande om huruvida Europeiska unionen har exklusiv befogenhet att underteckna och ingå frihandelsavtalet mellan EU och Singapore. Domstolen förklarade att Europeiska unionen har exklusiv befogenhet bland annat i fråga om de delar av avtalet som avser marknadstillträde för varor och tjänster (inbegripet alla transporttjänster).

Trots detta viktiga klargörande av domstolen, och trots att Europeiska unionen har antagit gemensamma regler om vissa tjänstesektorer[3], kvarstår det faktum att bestämmelser som antagits av medlemsstaterna fortsätter att tillämpas inom många sektorer, oavsett om de är harmoniserade på EU-nivå eller inte. Som exempel kan nämnas att vissa regler i medlemsstaterna innebär att tillhandahållandet av tjänster inom en viss sektor fortfarande bestäms av ett nationellt tillståndsförfarande med hjälp av licenser, godkännanden eller medgivanden. Den samtidiga förekomsten av gemensamma regler och medlemsstaternas bestämmelser och tillståndsförfaranden i tjänstesektorer är fortfarande av stor vikt i de fall man överväger att tilldela kommissionen en befogenhet att anta handelspolitiska åtgärder inom området för tjänster enligt genomdrivandeförordningen.

För det tredje har kommissionen inte konstaterat någon ny utveckling i fråga om praktiska begränsningar för att utforma genomförbara och effektiva handelspolitiska åtgärder på tjänsteområdet med tanke på de inneboende egenskaper som kännetecknar tillhandahållandet av tjänster, bland annat hur möjligt det i praktiken är att begränsa tillgången till dem. Det har heller inte hänt något när det gäller de villkor – i synnerhet den rättsliga ramen enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – som skulle påverka situationen för tjänsteleverantörer som är verksamma i unionen, om genomförandeakter skulle tillämpas med avseende på dem.

Sammanfattningsvis tyder kommissionens inledande bedömning på att, sedan ikraftträdandet av genomdrivandeförordningen och för närvarande, ingen internationell, europeisk eller omfattande utbyggnad kan motivera en förändring i en strategi som innebär en utvidgning av kommissionens befogenhet att anta ytterligare handelspolitiska åtgärder på tjänsteområdet i enlighet med genomdrivandeförordningen.

Mot bakgrund av detta kommer kommissionen att fortsätta att övervaka den relevanta utvecklingen i syfte att vara i stånd att se över genomdrivandeförordningens tillämpningsområde och rapportera sina slutsatser till Europaparlamentet och rådet senast den 18 juli 2019, även mot bakgrund av sin erfarenhet av att utforma och tillämpa

[3] Den 24 juni 2015 antog kommissionen genomförandeförordning 2015/983, som innehåller regler om förfarandet för utfärdande av det europeiska yrkeskortet och om tillämpningen av förvarningsmekanismen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG. Till följd av detta är sedan januari 2016 det europeiska yrkeskortet tillgängligt för en rad yrken såsom sjuksköterskor, farmaceuter, fysioterapeuter, bergsguider och fastighetsmäklare.

handelspolitiska åtgärder som tillfälligt upphäver eller vidtar motåtgärder i fråga om medgivanden eller andra skyldigheter enligt internationella handelsavtal.

Kommissionen vill betona den ökande betydelsen av tjänster i dagens ekonomi. Tjänster är i allt högre grad föremål för handel över gränserna och är nära sammankopplade med traditionell tillverkning, handel och investeringar. Detta är anledningen till att antalet tvister i WTO inom tjänsteområdet ökar. Att vidta motåtgärder inom tjänsteområdet är fortfarande en möjlighet.

Kommissionen vill också bekräfta att EU:s handelspolitik måste stärka Europas plats i globala leveranskedjor genom att stödja alla ekonomiska verksamheter genom vilka europeiska företag skapar och säljer värde, inklusive tjänster. Detta är anledningen till att Europeiska unionen har spelat en central roll i förhandlingarna om avtalet om handel med tjänster och internationella handelsavtal med ett starkt inslag av tjänster.

Kommissionen vill i detta sammanhang anföra att, om det skulle visa sig nödvändigt för Europeiska unionen att vidta andra handelspolitiska åtgärder än dem som regleras i genomdrivandeförordningen, även när det gäller handel med tjänster, kan kommissionen lägga fram förslag till rättsakter på grundval av artikel 207 i EUF-fördraget eller andra tillämpliga förfaranden.